Mid-term review 2025

10 juli 2025

gemeente Hollands Kroon

Inhoud

1. Inleiding....3
2. Uitgangspunten....4
3. Beleidsmatige bijstellingen per programma....7
4. Financiële bijstellingen per programma....15
5. Impulsen begroting ’25, de stand van zaken....27

Bijlagen....32

A. Meerjarige begrotingswijziging per Cluster *(bedragen *1000)*....33
B. Stand Reserve *(bedragen *1000)*....35
C. Stand Voorzieningen *(bedragen *1000)*....36
D. Kredietonderbouwing....37
E. Stand van zaken Jaarplan Openbare Ruimte 2025....44

Bijlage (los bestand)

F. Stand van zaken maatregelen uit Begroting ’25

1. Inleiding

Dit is de tweede bestuurlijke rapportage voor het jaar 2025. Deze Mid-term review zit eerder in het jaar dan voorgaande jaren en concentreert zich in eerste instantie op beleidsmatige voortang ten opzichte van de vastgestelde maatregelen in de Begroting ’25 met en zonder financiële consequenties. In tweede instantie richt deze Mid-term review zich op noodzakelijke financiële aanpassingen waar niet direct een maatregel vanuit de Begroting ’25 aan gekoppeld zit. Als derde wordt een stand van zaken gegeven met betrekking tot de impulsen uit de begroting ‘25

Beleidsmatige voortgang
De beleidsmatige voortang is op basis van een stoplicht monitor opgezet, dit naar aanleiding van opmerkingen op bij het jaarverslag ‘24. Groen voor maatregelen die goed lopen, oranje voor maatregelen die op zich wel goed, maar met aandachtspunten, lopen en rood voor maatregelen die niet goed lopen. Dit is gelukkig maar één maatregel. In deze mid-term review zijn de maatregelen die aandacht vereisen (oranje en rood) opgenomen. In de losse bijlage (F. Stand van zaken maatregelen uit Begroting ’25) zijn alle maatregelen opgenomen.

Financiële wijzigingen
In deze mid-term review is er ook gekeken naar (grote) noodzakelijk bijstellingen. Dit zijn bijstellingen groter dan € 50.000,- en/of noodzakelijk voor de rechtmatigheid. De drie grootste bijstellingen betreffen de baten vanuit het Gemeentefonds naar aanleiding van de meicirculaire ’25, de bijstelling van de lasten voor personele lasten in verband met wijziging van de CAO en voor de extra baten en lasten met betrekking tot de gebundelde uitkering (BUIG) voor het bekostigen van de uitkeringen in het kader van de Participatiewet, IOAW, IOAZ en Bbz 2004 (levensonderhoud startende ondernemers) en voor de inzet van loonkostensubsidie. Per saldo resulteert dit in een positief saldo na bestemming voor 2025 van € 1.427.599,-. Dit saldo is ongeveer gelijk (60K positiever) aan het saldo dat we presenteerden in de bestuursrapportage ’25.

In deze Mid-term review zijn ook zes kredietaanvragen opgenomen (zie bijlage D). Op deze manier kan een integrale afweging worden gemaakt.

Effect op meerjarenbeeld
Bij het opstellen van deze Mid-term review is ook gekeken naar de financiële effecten ten opzichte van de kadernota 2026. Beide documenten overlappen deels in tijd en onderwerpen. Op basis van de huidige inzichten vragen we in deze Mid-term review per saldo circa €100.000 per jaar méér of minder aan dan in de kadernota is opgenomen. In 2026 leidt dit tot een nadelig effect, terwijl er in 2027 en 2028 juist sprake is van een voordelig effect.

Impulsen begroting ‘25
In de begroting ’25 is vastgesteld om in 2025 en 2026 het verschil te maken met zichtbare resultaten in de samenleving. Daarom is ervoor gekozen om een impuls te geven op een aantal strategische speerpunten. In deze mid-term review geven wij een stand van zaken op deze impulsen.

2. Uitgangspunten

Leeswijzer

In deze mid-term review zijn bedragen in de tabellen die met een min worden aangegeven, positieve bedragen. Oftewel minder lasten of meer baten. Bedragen die als plus worden aangegeven zijn negatieve bedragen, oftewel meer lasten of minder baten.

In hoofdstuk 4 en de bijlagen zijn de bedragen aangeduid in duizendtallen (*1000).

Stand begroting na deze mid-term review

Deze Mid-term review sluit met een positief saldo van € 1.427.599,-. Alle mutaties die hiertoe hebben geleid worden toegelicht in hoofdstuk 4: 'Financiële bijstellingen per programma'.

Jaar	Begroting '25	Saldo na Bestuursrapportage '25	Mutatie voorstel	Nieuw saldo (na bestemming)	V/N
2025	€ 0	€ -1.364.701	€ -62.898	€ -1.427.599	Voordeel
2026	€ 0	€ -2.407.452	€ 891.700	€ -1.515.752	Voordeel
2027	€ 0	€ -933.542	€ 583.700	€ -349.842	Voordeel
2028	€ 0	€ -1.653.542	€ 526.700	€ -1.126.842	Voordeel

Mid-term review ’25 (meerjarig) -vs- Kadernota ‘26

Voor de jaren ’26, ’27 en ’28 zit op een aantal posten overlap met elkaar. Het gaat om lasten voor de WMO (350K) en de lasten voor het leerlingenvervoer (100K), beide uit de hervormingsagenda. Hogere lasten voor abonnementen (125K) die in de bijstellingen van de ombuigingen zijn opgenomen. En voor de kapitaallasten (253K), die meegenomen zijn in het plafond.

Jaar	Saldo na Kadernota '26
2026	€ -1.034.000
2027	€ 348.000
2028	€ 1.111.000

Begroting ‘25	Saldo na Bestuursrapportage '25	Mid-term '25 (mutatie)	Kadernota '26 (mutatie)	Dubbel	Saldo na mid-term '25 & kadernota '26	V/N
€ 0	€ -2.407.452	€ 891.700	€ 1.373.452	€ -828.000	€ -970.300	Voordeel
€ 0	€ -933.542	€ 583.700	€ 1.281.542	€ -632.000	€ 299.700	Nadeel
€ 0	€ -1.653.542	€ 526.700	€ 2.764.542	€ -632.000	€ 1.005.700	Nadeel

Voor het jaar ’26 betekent dit dat de mid-term en de kadernota samen een iets negatiever beeld laten zien dan de kadernota ’26, maar nog steeds is het saldo positief. Voor de jaren ’27 en ’28 blijft een negatief saldo, maar dan wel iets positiever.

Effect mutaties algemene uitkering

Op het moment van opstellen van deze mid-term review wordt er nog gewerkt aan het doorrekenen van de effecten vanuit de meicirculaire ’25. Vanuit de voorjaarsnota vanuit het Rijk hebben we een prognose dat we 1,7 miljoen in 2025 extra aan baten kunnen bijschrijven vanuit de algemene uitkering, deze is dan ook incidenteel opgenomen in deze mid-term review. De bedragen voor 2026 en verder zijn meegenomen in de Kadernota ’26, óók op basis van de voorjaarsnota.

Jaar	Effect	V/N
2025	€ -1.700.000	Voordeel

Zodra de doorrekening van de meicirculaire gereed is wordt hier een memo van gemaakt en aan u aangeboden. Als de bedragen in de meicirculaire afwijken van de prognose uit de voorjaarsnota dan worden deze voor 2025 verwerkt in de slotnota ’25 en voor 2026 en verder in de begroting ’26.

Inzet indexatiebuffer

Bij het opstellen van de begroting is een indexatiebuffer gevormd voor het opvangen van loon- en prijsstijgingen. Deze buffer staat op een centrale plek in de begroting. Via de Mid-term review kan een beroep worden gedaan op deze buffer en kan het budget worden toebedeeld waar dat nodig is. In deze mid-term review wordt gevraagd om indexaties op te vangen voor Openbaar groen (incidenteel 255K, komt structureel terug in de begroting '26), voor Areaaluitbreiding (structureel 90k), voor Leerlingenvervoer (structureel 25K), voor WMO & Jeugd (structureel 200K) en voor de voertuigen en brandstof (structureel 70K).

Jaar	Beschikbaar	Onttrekking	Saldo buffer
2025	€ 1.076.000	€ -640.000	€ 436.000
2026	€ 2.367.000	€ -385.000	€ 1.982.000
2027	€ 1.336.000	€ -385.000	€ 951.000
2028	€ 619.000	€ -385.000	€ 234.000

Inzet reserves

In deze mid-term review wordt gevraagd om twee onttrekkingen uit de bestemmingsreserve Havens om de lasten op te vangen voor het baggeren van de haven van Den Oever (100K) en voor het baggeren van de haven van de Haukes (50K) en twee onttrekkingen uit de algemene reserve. De eerste om de lasten voor het groot onderhoud aan de sporthal Veerburg (60K) te dekken, en de tweede voor het herstel van de brandschade aan de brandweerkazerne in Winkel (450K). De baten (450K) hiervoor zijn in 2024 geboekt en zijn in de jaarrekening aan de Algemene Reserve toegevoegd.

Investeringen

In deze mid-term review worden zes investeringen aangevraagd. Vijf daarvan zijn nieuw, één daarvan is een aanvulling op een bestaand project. Deze laatste gaat over het project Terpstraat in Wieringerwerf, waar we extra regenwater aansluitingen gaan afkoppelen (715K). Nieuw zijn de aanschaf van presentatieschermen (105K), het faciliteren van water en stroom op de Oostkade in Den Oever (150K), de aankoop van gronden aan de Randweg te Anna Paulowna (7,4 miljoen), een voorbereidingskrediet om te komen tot een grondexploitatie voor deze gronden (170K) en de aankoop van gronden voor de locaties versnelde woningbouw (3,6 miljoen).

Kapitaallasten

Voor bovengenoemde investeringen zijn de kapitaallasten per 2026 ongeveer 253K. Dit zijn per krediet dermate kleine bedragen (onder de 20K) dat deze afzonderlijke regels niet zijn opgenomen in hoofdstuk 4 (Financiële bijstellingen per programma). De rente voor de aankoop van de gronden aan de Randweg (131K) en de aankoop van de gronden voor de locaties versnelde woningbouw (65K) zijn beduidend hoger en worden daarom wel meegenomen in hoofdstuk 4. Deze rentelasten zijn incidenteel begroot in aan de lasten kant totdat er een grondexploitatie wordt opgestart voor de desbetreffende grond.

Alle kapitaallasten worden wel meegenomen in het totaal.

3. Beleidsmatige bijstellingen per programma

Bedrijvigheid

Cluster Economische ontwikkelingen

Beleidsvoornemen:	Duurzaam ondernemersloket
Onderbouwing:	Het verder uitwerken en implementeren van het duurzaam ondernemersloket waarbij ondernemers zichzelf kunnen aanmelden voor een duurzaamheidsscan/ oplossingen.
Bijstelling:	Het business plan voor het duurzaam ondernemersloket bevindt zich momenteel in de 80% fase. Er vindt op 19 juni een bestuurlijk overleg plaats om hier een besluit over te nemen.
Financieel gevolg:	Geen.

Beleidsvoornemen:	Uitvoeringsagenda Koersdocument Agrarische sector
Onderbouwing:	In 2022 is het Koersdocument Agrarische sector vastgesteld met bijbehorende uitvoeringsagenda. Deze agenda bestaat uit concrete projecten die duurzame bedrijfsvoering, innovatie, watermanagement en ruimtelijke ontwikkeling in de agrarische sector stimuleren. Denk ook aan pilots op het gebied van watermanagement, ketenontwikkeling en circulaire landbouw. De projecten uit de uitvoeringsagenda werken we ook in 2025 verder uit.
Bijstelling:	Uitvoeringsagenda Agri wordt geëvalueerd in 2025, inclusief de inzet en samenwerking met de branche en andere stakeholders de afgelopen periode. Mede door afweging prioriteit en capaciteit is dit een taak die (nog) niet volledig wordt ingevuld. De w&s met nieuwe functieomschrijving staat uit. Start na de zomer.
Financieel gevolg:	Geen.

Beleidsvoornemen:	Plan van Aanpak Landelijk Gebied Kop
Onderbouwing:	We werken samen met de Provincie NH, de regio en de sector aan een gebiedsgerichte aanpak om uitwerking te geven aan de doelstellingen voor klimaat, water en natuur met maatwerk voor het gebied.
Bijstelling:	De regionale projectleider ALG Kop is aangenomen, HK is penvoerder, gesprekken/sessies zijn gaande met alle stakeholders. De beloofde minimaal 0,5 fte inzet wordt naar verwachting pas na de zomer gehaald.
Financieel gevolg:	Geen.

Beleidsvoornemen: Arbeidsmigranten ondersteunen bij inburgering ●
Onderbouwing: We zetten in op het ondersteunen van arbeidsmigranten die zich voor langere tijd of permanent in de gemeente willen vestigen. We hebben laten onderzoeken waar arbeidsmigranten behoefte aan hebben. De uitkomsten hiervan vormen de basis voor een actieprogramma.

Bijstelling: Behoeftenonderzoek is gedaan in het kader van het stuk over de kenmerken/leefomstandigheden. De uitwerking volgt nog.
Financieel gevolg: Geen.

Beleidsvoornemen: Handhavingsbeleid ●
Onderbouwing: We ontwikkelen handhavingsbeleid dat de weg naar structurele huisvestingsoplossingen ondersteunt en tegelijkertijd illegale huisvesting, onveilige situaties en overlast tegengaat.

Bijstelling: In december 2024 heeft het college aangegeven maatwerk per park te willen. De Rijks instructieregel voor permanente bewoning op recreatieparken beoordelen we dus ook locatie-specifiek. Vanuit OVV is een bestuursopdracht gericht op ondermijning (o.a. op havens, bedrijventerreinen en vakantieparken waar permanent gewoond wordt).
Financieel gevolg: Geen.

Beleidsvoornemen: Registratie arbeidsmigranten ●
Onderbouwing: We implementeren het platform arbeidsmigranten. Dit is een instrument waarmee we arbeidsmigranten beter kunnen registreren.

Bijstelling: De registratie gaat al beter, samen met de arbeidsbureaus maar nog wel stappen te zetten.
Financieel gevolg: Geen.

Beleidsvoornemen: Uitvoeringsagenda MKB ●
Onderbouwing: Implementeren van lokale uitvoeringsagenda retail HK

Bijstelling: Aanpak uitvoeringsagenda zal nadere invulling, energie & aandacht krijgen nu de capaciteit op orde is. De prio en urgentie is bekend voor de aanpak winkelgebieden.
Financieel gevolg: Geen.

Beleidsvoornemen: AgriTech Campus

Onderbouwing: We werken verder aan de verkenning van de AgriTech Campus (een plek waar bedrijvigheid, kennis en innovatie in de agrarische sector samenkomt) als onderdeel van de Agrarische Hoofdstad van de toekomst.

Bijstelling: Een uitgebreide inventarisatie heeft plaatsgevonden. Conclusie is dat de snelste start richting een Agritech Campus een netwerk opzet is: diverse bedrijven hebben aangegeven mee te willen doen en voor bezoekers / collega's open te staan. Wordt verder uitgewerkt.

Financieel gevolg: Geen.

Cluster Havens

Beleidsvoornemen: Faciliteren van ontwikkelmogelijkheden voor Kooyhaven als deze bijdragen aan brede Welvaart

Onderbouwing: Faciliteren van de vestiging van bedrijven op Kooyhaven tot deze volledig is bezet. De ontwikkelingen leveren een bijdrage aan brede welvaart in onze gemeente/regio. Dit in nauwe samenwerking met Port of Den Helder, de gemeente Den Helder en de bewonerscommissie.

Bijstelling: In de gezamenlijke aanpak met PoDH mag resulteren een verruiming van de mogelijkheden voor bedrijfshuisvesting. De schaarste aan beschikbare bedrijfsgrond moet voordeel bieden.

Financieel gevolg: Geen.

Cluster Toerisme en Recreatie

Beleidsvoornemen: Vitaliteit recreatie woningen

Onderbouwing: We inventariseren de situatie van de recreatieparken in Hollands Kroon met betrekking tot o.a. de permanente bewoning en ontwikkelen hier beleid op.

Bijstelling: In 2019 is een scan gedaan naar de vitaliteit van de vakantieparken in HK. Deze worden geactualiseerd met hulp van de regionale Taskforce. Aan de hand van deze actualisatie (medio '25) wordt gekozen hoe om te gaan met (bijv.) permanente bewoning.

Financieel gevolg: Geen.

Beleidsvoornemen: 100 jaar Zuiderzeewerken

Onderbouwing: We voeren het Plan van Aanpak voor de viering van 100 jaar Zuiderzeewerken uit.

Bijstelling: Er is in januari 2024 een plan van aanpak vastgesteld. Dit plan behoeft actualisering voor een meerjarige aanpak na 2025. Want alleen voor 2024 en 2025 budget gereserveerd. Bedoeling is om na het zomerreces voor de begroting een meerjarig plan ter vaststelling aan te bieden en daarbij de financiële middelen te reserveren voor meerjarige uitvoering.

Financieel gevolg: Geen.

Dienstverlening

Geen beleidsmatige bijstellingen.

Leefbaarheid

Cluster Infrastructuur

Beleidsvoornemen:	Integrale planning voor uitvoering projecten in de openbare ruimte
Onderbouwing:	Op basis van deze planning kunnen we in 2025 het bestuurlijke gesprek voeren over prioriteiten en keuzes in te treffen maatregelen, met name op gebied van verkeersveiligheid.
Bijstelling:	De teams in het fysieke domein werken op basis van een integrale werkvoorraad. Met name de bestuurlijke, MJOP, externe en woningbouwprojecten zijn hier goed in verwerkt. De scopes van projecten als gevolg van het verkeersveiligheidplan moeten nog nader worden uitgewerkt en staan dus ook nog niet volledig in de werkvoorraad.
Financieel gevolg:	Geen.

Beleidsvoornemen:	Evaluatie Verkeersveiligheidsplan
Onderbouwing:	We werken nu vanaf 2020 met deze methode die richting geeft aan de manier waarop we knelpunten analyseren en aanpakken. We evalueren deze methode en stellen deze bij als dat leidt tot een betere objectivering en/of uw raad beter in staat stelt tot bestuurlijke prioritering.
Bestuursrapportage ’25:	De koers voor een nieuwe aanpak wordt in Q1 vastgesteld in het college. De raad wordt daar met een memo geïnformeerd. Als de koers is uitgewerkt in beleid, wordt dit ter vaststelling aan de raad aangeboden.
Bijstelling:	Het nieuwe beleid wordt uitgewerkt. Gezien het aantal taken dat nog onder de oude systematiek valt word het nieuwe beleid in Q2 2026 aan het college voorgelegd. Zo hebben wij de tijd om eerst de huidige projecten uit te voeren voordat er weer nieuwe worden opgepakt. Bij urgentie of bestuurlijke wens wordt zoveel mogelijk beoordeeld op de nieuw voorziene systematiek.
Financieel gevolg:	Geen.

Cluster Milieu

Beleidsvoornemen: Beleidskader Waterstof
Onderbouwing: Het bevat een vergunningskader waaraan waterstofprojecten worden getoetst. (Dit stond in 2023 als 'koersdocument waterstofeconomie' in de begroting).

Bestuursrapportage ’25: Het beleidskader waterstof is verplaatst naar Q3 in de begroting van 2025, omdat we het beleidskader willen afstemmen op de waterstofvisie van de Provincie NH (deze ligt in q1 2025 voor bij Provinciale Staten).

Bijstelling: Verwachting is dat het beleidskader waterstof Q4 2025 ter vaststelling aan de gemeenteraad wordt aangeboden.
Financieel gevolg: Geen.

Beleidsvoornemen: Handboek natuur inclusief bouwen
Onderbouwing: Natuur inclusief bouwen en ontwerpen zorgt voor een gezonde, toekomstbestendige leefomgeving voor mens en dier. Voor elk gebouw of gebied zijn er mogelijkheden. Bruikbare ideeën worden vertaald in een handboek.

Bijstelling: Het convenant toekomstbestendige woningbouw is door het college ondertekend onderdeel daarvan is natuur-inclusief bouwen. Ook werken we momenteel aan het soortenmanagement plan, waarvoor we ook compenserende dierenverblijven moeten realiseren. We werken daarom hard aan het opstellen en implementeren van natuur-inclusief bouwen, maar wij merken dat dit stroperig gaat tijdens het woningbouwproces.
Financieel gevolg: Geen.

Beleidsvoornemen: Beleidskader ‘batterijen’
Onderbouwing: Grootschalige batterijen kunnen een rol spelen bij het voorkomen of oplossen van netcongestie. Op Rijks- en Provinciaal niveau wordt daar beleid voor gemaakt. We vertalen dit naar een lokaal beleidskader.

Bijstelling: Recent is in de Energyboard afgesproken dat de provincie en gemeenten behoefte hebben aan duidelijkheid over waar batterijen het beste geplaatst kunnen worden, zodat er gericht gezocht kan worden naar locaties. De netbeheerders (Liander en TenneT) en het ministerie van Klimaat en Groene Groei (KGG) werken hierop samen (n.a.v. van een motie in de Tweede Kamer). Het is nog niet bekend wanneer hier uitkomsten van kunnen worden verwacht. De provincie wacht deze uitkomsten af. Hier moet op gewacht worden voordat het rijks/provinciaal beleid kan worden doorvertaald naar een lokaal beleidskader.
Financieel gevolg: Geen.

Beleidsvoornemen: Circulair ambachtscentrum/ circulair netwerk Hollands Kroon

Onderbouwing: In samenwerking met HVC, de repair cafés in Hollands Kroon en de kringloopwinkels in Hollands Kroon verkennen we of we in Hollands Kroon een circulair ambachtscentrum of circulair netwerk kunnen opzetten. Als onderdeel hiervan organiseren we in oktober een pop up repair café op de afvalbrengstations van HVC waar onze inwoners gebruik van maken.

Bijstelling: Het realiseren van een circulair ambachtscentrum staat in de begroting opgenomen voor 2025. Sinds het vertrek van Émilie in december 2024 is hier niets meer op gedaan. Opvolger is begin mei gestart. De eerder gedane verkenning is niet op papier gezet waardoor deze op een andere manier achterhaald moet worden, als dit al achterhaald kan worden. Dit vertraagt het verder oppakken van de opdracht, en bemoeilijkt het inschatten van de nog uit te voeren acties en daarmee tijdsplanning.

Financieel gevolg: Geen.

Beleidsvoornemen: Campagne HK-zoemt ●

Onderbouwing: Insecten zijn de basis voor biodiversiteit. Onder de werktitel HK-Zoomt borgen we dit in landschapsplannen zoals Wieringermeer/Wieringen, in ons HIOR (plantkeuzes en andere inrichtingseisen voor bestuivers), ons beheer (doodhout, maaien, bloeiende “on”kruiden en open grond) en investeren we in voorlichting en educatie (organisatie, bewoners, politiek en aannemers).

Bijstelling: Wij stellen voor om natuur en bestuivende insecten onderdeel te maken van lopende acties zoals herinrichtingen en het cyclisch beheer van de openbare ruimte. Dit in plaats van een aparte actie te organiseren.

Financieel gevolg: Geen.

Cluster Omgevingskwaliteit

Beleidsvoornemen: Uitvoeringsagenda Woonvisie ●

Onderbouwing: Voor de Woonvisie (2024) wordt jaarlijks een uitvoeringsagenda opgesteld. Hierin kan het college prioriteiten stellen aan- en monitoren van de ambities uit de Woonvisie. Per onderwerp in de uitvoeringsagenda beschrijven wij hoe we onze doelen willen bereiken.

Bijstelling: Een aantal acties in de uitvoeringsagenda hebben vertraging opgelopen, zoals de motie 500 flexwoningen en de woonzorgvisie heeft ook meer tijd nodig. Op dit moment verder geen grote knelpunten.

Financieel gevolg: Geen.

Beleidsvoornemen: Woonzorgvisie ●
Onderbouwing: De Woonzorgvisie wordt in regionaal verband opgesteld door de regionale werkgroep Wonen. De colleges van de gemeenten in de Noordkop hebben hier al een besluit over genomen.

Bestuursrapportage ’25: De woonzorgvisie wordt uiterlijk in Q2 2025 vastgesteld en wordt gebruikt als leidraad voor toekomstige woonzorgprojecten. Het wordt een regionaal raadsvoorstel.

Bijstelling: Verwachting is dat de woonzorgvisie Q4 2025 ter vaststelling aan de gemeenteraad wordt aangeboden. De analyse is in Q1 afgerond, Q2 worden de bouw- en toewijzingsopgave aan colleges voorgelegd. Schrijfproces start Q3.
Financieel gevolg: Geen.

Beleidsvoornemen: Omgevingsvisie ●
Onderbouwing: Vertrekpunt voor de te maken Omgevingsvisie is de aangepaste planning die in de Klankbordgroep Leefbaarheid is besproken.

Bijstelling: De concept omgevingsvisie is zo goed als gereed. Deze wordt 10 juni aan het college aangeboden ter vaststelling voor vrijgeven aan de raad. 1 juli is er een BOT met de raad en 10 juli een oordeelsvormende vergadering met de raad. Tijdens de zomerperiode komt het ter inzage en we streven er naar om het stuk begin november ter vaststelling aan de raad aan te bieden.
Financieel gevolg: Geen.

Cluster Veiligheid

Geen bijstellingen op de maatregelen.

Vitaliteit

Cluster Zorg

Beleidsvoornemen: Toekomstbestendige mogelijkheden voor ontmoeting ●
Onderbouwing: We beschrijven een aanpak om te komen tot toekomstbestendige mogelijkheden voor ontmoeting.

Bijstelling: Aan de hand van te herijken accommodatiebeleid wordt dit opgesteld.
Financieel gevolg: Geen.

Cluster Bestaanszekerheid

Geen bijstellingen op de maatregelen.

Cluster Kunst en Cultuur

Geen bijstellingen op de maatregelen.

Cluster Sport en Educatie

Beleidsvoornemen:	Herijking Accommodatiebeleid ●
Onderbouwing:	Het accommodatiebeleid vraagt om een herijking. We zijn een aantal jaren onderweg met het huidige beleid en dit vraag om een evaluatie en het uitwerken van de daaruit voortvloeiende aandachtspunten. Dit draagt bij aan toekomstbestendige vormen van ontmoeting en sportinfrastructuur.
Bijstelling:	Het te herijken accommodatiebeleid wacht op de besluitvorming over 'rapport Accommodatiebeleid Rekenkamer Hollands Kroon'. Als de raad akkoord gaat, komen we uiterlijk 1 oktober 2025 met een PvA naar de raad.
Financieel gevolg:	€ 85.000,- incidenteel in 2025.

Beleidsvoornemen:	Aanpak Toekomstbestendige sportinfrastructuur ●
Onderbouwing:	De toekomstbestendigheid van alle (sport)voorzieningen i.r.t. de (sport)behoefte is geïnventariseerd. Dit is de eerste stap om te komen tot een Toekomstbestendige sportinfrastructuur. Hierna volgen een aanpak en realisatie
Bijstelling:	In 2025 wordt in opdracht van de raad een 0-meting uitgevoerd. De uitvraag wordt nu opgesteld. Zie raadsbesluit 22 mei 2025.
Financieel gevolg:	Geen.

4. Financiële bijstellingen per programma

Bedrijvigheid *(bedragen *1000)*

Cluster	L/B	Onderwerp	2025	2026	2027	2028	Eindjaar	I / S	V / N	Toelichting
(Lucht) Havens	Lasten	Baggeren Haukeshaven	100				2025	Incidenteel	Nadeel	Baggeren Haukeshaven (dekking uit reserve)
(Lucht) Havens	Baten	Liggelden	-150				2025	Incidenteel	Voordeel	Op basis van de inkomsten van 2024 is de verwachting dat de baten liggelden hoger worden dan begroot.
(Lucht) Havens	Lasten	Baggeren haven Den Oever	50				2025	Incidenteel	Nadeel	Extra kosten voor baggeren haven Den Oever (dekking uit reserve)
Toerisme	Baten	Toeristen- en forensenbelasting	-65				2025	Incidenteel	Voordeel	Op basis van de inkomsten van 2024 is de verwachting dat de baten toeristen- en forensenbelasting hoger worden dan begroot.

Kredieten *(bedragen *1000)*

Cluster	Onderwerp	2025	Toelichting
(Lucht) Havens	Oostkade water & stroom	150	Zie voor de toelichting Bijlage C Kredietonderbouwing.

Dienstverlening *(bedragen *1000)*

Cluster	L/B	Onderwerp	2025	2026	2027	2028	Eindjaar	I / S	V / N	Toelichting
Bestuur	Lasten	Kosten projectteam besluit versterken regionale samenwerking	57	169	57		2027	Incidenteel	Nadeel	Kosten projectteam voor het ontwerpen van een GR voor de regio Kop van NH
Organisatie	Lasten	Verkiezingen	175				2025	Incidenteel	Nadeel	Door de val van het kabinet (3 juni '25) moeten wij extra Tweede Kamerverkiezingen organiseren in november '25. Doordat dit niet was ingecalculeerd in onze formatie is er ook rekening gehouden met eventuele vervangende inhuur.
Organisatie	Lasten	Personele lasten, CAO-verhoging (juni '25)	700				2025	Incidenteel	Nadeel	
Organisatie	Baten	Verhuur Gemeentewerf Wieringerwerf	-105	-105	-105	-105	2099	Structureel	Voordeel	Huurinkomsten vanuit Veiligheidsregio, Brandweer, Politie inclusief Servicekosten en Schoonmaakkosten.
Organisatie	Lasten	Sloopkosten Rijksstraatweg 23	121				2025	Incidenteel	Nadeel	In 2024 heeft de Raad geld beschikbaar gesteld voor het slopen van opstallen aan Rijksstraat 23, deze werkzaamheden zijn echter in 2024 niet uitgevoerd. Daarom stellen we voor om dit budget alsnog beschikbaar te stellen in 2025.

Cluster	L/B	Onderwerp	2025	2026	2027	2028	Eindjaar	I / S	V / N	Toelichting
Organisatie	Lasten	Leaseprijzen voertuigen	70	70	70	70	2099	Structureel	Nadeel	Door veranderde prijzen, gestegen rentes, dure grondstoffen is mobiliteit een stuk duurder geworden. Daarnaast is er door overheidsbeleid weinig vertrouwen in restwaardes van elektrische voertuigen. Hierdoor zal er meer budget noodzakelijk zijn om hetzelfde (lease) wagenpark te laten rijden. Daarnaast wil de gemeente meer elektrificeren, deze voertuigen zijn duurder. Ik verwacht een toename in de leaseprijzen van +/- 70.000 per jaar. In dit getal is ook rekening gehouden met duurder geworden brandstoffen.
Organisatie	Lasten	Abonnementen en lidmaatschappen	125	125	125	125	2099	Structureel	Nadeel	Kostenbesparing op abonnementen en lidmaatschappen is voorlopig niet te realiseren. Dit komt enerzijds doordat de verplichte abonnementen tot de duurste posten behoren en weinig speelruimte laten voor besparingen, daarnaast zien we dat de prijzen op abonnementen aanzienlijk zijn gestegen.
Overig	Baten	Meicirculaire '25 - Prognose	-1.700				2025	Structureel	Voordeel	Meicirculaire '25 – Prognose vanuit Voorjaarsnota. Technische voetnoot: Doordat dit bedrag maar voor één jaar wordt opgevoerd lijkt het incidenteel, echter

Cluster	L/B	Onderwerp	2025	2026	2027	2028	Eindjaar	I / S	V / N	Toelichting
										omdat het de baten vanuit de algemene uitkering betreft zijn deze baten structureel (komt terug in de begroting ‘26). Als we dit niet zouden doen zouden deze baten niet worden meegenomen in het structureel saldo.
Overig	Lasten	Openbaar groen (indexatie)	-255				2025	Incidenteel	Voordeel	Openbaar groen (indexatie) Technische voetnoot: Deze indexatie komt uitgebreider terug in de begroting ‘26, daarom nu alleen in 2025.
Overig	Lasten	Areaaluitbreiding (indexatie)	-90	-90	-90	-90		---	Voordeel	Areaaluitbreiding (indexatie)
Overig	Lasten	Leerlingenvervoer (indexatie)	-25	-25	-25	-25	2099	Structureel	Voordeel	Leerlingenvervoer (indexatie)
Overig	Lasten	Leaseprijzen voertuigen (indexatie)	-70	-70	-70	-70	2099	Structureel	Voordeel	Leaseprijzen voertuigen (indexatie)
Overig	Lasten	WMO en Jeugd (index)	-200	-200	-200	-200	2099	Structureel	Voordeel	WMO en Jeugd (index)
Mutatie reserve	Baten	Herstel brandschade brandweerkazerne Winkel	-450				2025	Incidenteel	Voordeel	De schade uitkering is in 2024 toegevoegd aan Algemene Reserve, de kosten voor herstel worden in 2025 gemaakt daarom dekken we deze kosten vanuit Algemene reserve.
Mutatie reserve	Baten	Groot onderhoud sporthal Veerburg	-60				2025	Incidenteel	Voordeel	Extra lasten voor onderhoud sporthal Veerburg - onttrekking vanuit Algemene reserve.
Mutatie reserve	Baten	Baggeren Haukeshaven	-100				2025	Incidenteel	Voordeel	Baggeren Haukeshaven - onttrekking vanuit bestemmingsreserve havens.
Mutatie reserve	Baten	Baggeren haven Den Oever	-50				2025	Incidenteel	Voordeel	Extra kosten voor baggeren haven Den Oever - onttrekking vanuit bestemmingsreserve havens.

Kredieten *(bedragen *1000)*

Cluster	Onderwerp	2025	Toelichting
Organisatie	Presentatieschermen	105	Zie voor de toelichting Bijlage C Kredietonderbouwing.

Leefbaarheid *(bedragen *1000)*

Cluster	L/B	Onderwerp	2025	2026	2027	2028	Eindjaar	I / S	V / N	Toelichting
Infrastructuur	Lasten	Gladheidsbestrijding overschrijding budget 2025	150				2025	Incidenteel	Nadeel	Begin 2025 hebben we vaker moeten strooien dan voorgaande jaren, daarom is dit budget overschreden en komen we voor Q4 2025 tekort.
Milieu	Lasten	Aanpassing dienstverleningsovereenkomst HVC	255				2025	Incidenteel	Nadeel	De extra lasten zijn te wijten aan een groter aantal huishoudens en aan indexatie van het contract.
Omgevingskwaliteit	Lasten	Openbaar groen (indexatie)	255				2025	Incidenteel	Nadeel	Afgelopen jaren is er niet geïndexeerd. De indexatie bedraagt 6% voor de lopende contracten beheer groen. Uitgaande van het beheerbudget voor groen van 3.500.000 komt dit neer op 210.000. Dat corrigeren we nu incidenteel, maar bij de begroting 2026 volgt een voorstel om dit ook structureel te maken. Het niet indexeren van budgetten van invloed is geweest op werkzaamheden die in raamcontracten zijn weggezet. Binnen die raamcontracten zijn keuzes gemaakt in de uitvoering,

Cluster	L/B	Onderwerp	2025	2026	2027	2028	Eindjaar	I / S	V / N	Toelichting
										waarbij het totaal beschikbare budget leidend was. Bij de begroting 2026 volgt daarom, aanvullend op de indexatie, een financieel voorstel om de kwaliteit te kunnen blijven nastreven die we ambiëren en te voorkomen dat er (verdere) achterstanden ontstaan. Tevens het budget voor elektriciteit en water is jarenlang niet geïndexeerd, dit dient met 45.000 te worden verhoogd.
Omgevingskwaliteit	Lasten	Areaaluitbreiding	90	90	90	90	2099	Structureel	Nadeel	Betreft de areaaluitbreiding voor het onderhoud groen wat in totaal op € 90.000 neerkomt. De twee grootste areaaluitbreidingen zijn in de Elshof Zuid te Anna Paulowna en op Robbenplaat in Wieringerwerf.
Omgevingskwaliteit	Lasten	Rente aankoop gronden Randweg		131			2026	Incidenteel	Nadeel	Zie raadsvoorstel (Gebiedsontwikkeling Randweg Anna Paulowna) t.b.v. Raadsvergadering 19 juni 2025
Omgevingskwaliteit	Lasten	Rente Grondaankoop locaties versnelde woningbouw		65			2026	Incidenteel	Nadeel	Zie raadsvoorstel (Grondaankoop locaties versnelde woningbouw) t.b.v. Raadsvergadering 10 juli 2025

Cluster	L/B	Onderwerp	2025	2026	2027	2028	Eindjaar	I / S	V / N	Toelichting
Omgevingskwaliteit	Baten	Glasvezel	139				2025	Incidenteel	Nadeel	Delta Fiber heeft de werkzaamheden in Hollands Kroon eind 2024 afgerond. In 2025 zijn er geen inkomsten meer.
Veiligheid	Lasten	Herstel brandschade brandweerkazerne Winkel	450				2025	Incidenteel	Nadeel	De schade uitkering is in 2024 toegevoegd aan Algemene Reserve, de kosten voor herstel worden in 2025 gemaakt daarom dekken we deze kosten vanuit Algemene reserve (dekking uit reserve).

Kredieten *(bedragen *1000)*

Cluster	Onderwerp	2025	Toelichting
Milieu	Riool Terpstraat -extra afkoppelen regenwater	715	
Omgevingskwaliteit	Aankoop gronden Randweg Anna Paulowna	7.380	Zie voor de toelichting Bijlage C Kredietonderbouwing.
Omgevingskwaliteit	Voorbereidingskrediet om te komen tot grondexploitatie Randweg Anna Paulowna	170	
Omgevingskwaliteit	Grondaankoop locaties versnelde woningbouw	3.609	

Vitaliteit *(bedragen *1000)*

Cluster	L/B	Onderwerp	2025	2026	2027	2028	Eindjaar	I / S	V / N	Toelichting
Bestaanszekerheid	Lasten	BUIG	1.000				2025	Incidenteel	Nadeel	Hogere lasten door een toename van het aantal uitkeringsgerechtigde en indexatie. Deze toename wordt gecompenseerd door een toename van de gebundelde uitkering.

Cluster	L/B	Onderwerp	2025	2026	2027	2028	Eindjaar	I / S	V / N	Toelichting
Bestaanszekerheid	Baten	BUIG	-1.300				2025	Incidenteel	Voordeel	Gemeenten ontvangen van het Rijk een gebundelde uitkering (BUIG) voor het bekostigen van de uitkeringen in het kader van de Participatiewet, IOAW, IOAZ en Bbz 2004 (levensonderhoud startende ondernemers) en voor de inzet van loonkostensubsidie. Het BUIG budget wordt aangepast op basis van de voorlopige beschikking. In september wordt de definitieve beschikking ontvangen.
Bestaanszekerheid	Baten	Baten voor Jeugdwerkloosheid	-60				2025	Incidenteel	Voordeel	Vanuit actieplan jeugdwerkeloosheid (AJW) krijgen we nog extra 60.000,-.
Kunst & Cultuur	Lasten	Onderhoud kerktoren en monumenten	60				2025	Incidenteel	Nadeel	Wegens veel hogere meerwerkrekening groot onderhoud kerktoren Winkel. Budget hoofdopdracht is in 2024 uitgevoerd en gefactureerd. Meerwerk is begin 2025 uitgevoerd, maar moet nog gefactureerd worden.
Sport & Educatie	Lasten	Leerlingenvervoer (indexatie)	25	25	25	25	2099	Structureel	Nadeel	Leerlingenvervoer (indexatie)

Cluster	L/B	Onderwerp	2025	2026	2027	2028	Eindjaar	I / S	V / N	Toelichting
Sport & Educatie	Lasten	Leerlingenvervoer	100	100	100	100	2099	Structureel	Nadeel	In de begroting van 2025 is op leerlingenvervoer een taakstelling opgenomen van € 100.000. De taakstelling was gebaseerd op een proef om op 5 scholen leerlingen van speciaal onderwijs over te plaatsen naar regulier onderwijs. Deze proef was niet succesvol en is voortijdig beëindigd. Daarnaast kenmerkt onze gemeente zich door: • het grote aandeel aangepast vervoer. Dit is de duurste vorm van vervoer, • het hoge aantal leerlingen in het speciaal (basis)onderwijs, • de geografische kenmerken van de gemeente: Hollands Kroon is een uitgestrekte gemeente waardoor de reisafstanden lang zijn. Door de beperkte beschikbaarheid van OV-voorzieningen is het in de praktijk lastig dit als alternatief in te zetten. Daarmee is de taakstelling op leerlingenvervoer niet haalbaar. Dit beeld wordt ondersteund door de Monitor leerlingenvervoer 2024.

Cluster	L/B	Onderwerp	2025	2026	2027	2028	Eindjaar	I / S	V / N	Toelichting
Sport & Educatie	Lasten	Herijking accommodatiebeleid	85				2025	Incidenteel	Nadeel	Op verzoek van de raad wordt een nulmeting voorbereid ter ondersteuning van de herijking van het accommodatiebeleid. Deze nulmeting is essentieel voor een gedegen beleidsanalyse en toekomstbestendige besluitvorming. Dit brengt echter extra onderzoekskosten met zich mee. Daarnaast werken we aan een plan voor de overdracht van een oud kleedkamergebouw aan een sportvereniging in Den Oever. Hiervoor is een eenmalige bijdrage nodig, zodat de vereniging de mogelijkheid heeft om het verouderde gebouw te verwijderen en te vervangen door een kleinere, duurzame opslagruimte. De vereniging neemt hiermee verantwoordelijkheid over het geheel van de sportlocatie (inclusief de instandhouding van nutsvoorzieningen en toekomstige investeringen), wat past binnen de lijn van het accommodatiebeleid. Ook ontstaat, door de sloop van de oude kleedkamers, ruimte op het terrein voor de realisatie van een pannaveld, wat bijdraagt aan de leefbaarheid in het dorp. Met deze bijdrage is de verwachting dat de kosten voor onze gemeente in de toekomst lager zullen zijn.

Cluster	L/B	Onderwerp	2025	2026	2027	2028	Eindjaar	I / S	V / N	Toelichting
Sport & Educatie	Lasten	Groot onderhoud sporthal Veerburg	60				2025	Incidenteel	Nadeel	Deels wegens hogere energiekosten dan begroot (20K, is wel structureel overigens) en deels wegens het niet volledig opmaken van het budget in 2024 i.v.m. het eenmalige groot onderhoud á 60K (dekking uit reserve).
Zorg	Lasten	Specifieke Uitkering Domein Overstijgend Samenwerken	73				2025	Incidenteel	Nadeel	Lasten voor de uitvoering van de regeling specifieke uitkering Domein Overstijgend Samenwerken (SPUK DOS)
Zorg	Baten	Specifieke Uitkering Domein Overstijgend Samenwerken	-73				2025	Incidenteel	Voordeel	Baten voor de uitvoering van de regeling specifieke uitkering Domein Overstijgend Samenwerken (geoormerkt geld). De Specifieke uitkering domein overstijgend samenwerken ondersteunt het beleid van langer thuis wonen en het beperken van instroom in de Wet langdurige zorg. Domein overstijgend samenwerken tussen gemeenten, zorgverzekeraars en zorgkantoren leidt naar verwachting tot betere zorg thuis, waardoor zorg in verpleeghuizen en andere zorginstellingen kan worden uitgesteld of voorkomen. Dit vermindert de vraag naar zorg die valt onder de Wet langdurige zorg.

Cluster	L/B	Onderwerp	2025	2026	2027	2028	Eindjaar	I / S	V / N	Toelichting
Zorg	Lasten	WMO en Jeugd	350	350	350	350	2099	Structureel	Nadeel	De uitspraak over het woonplaatsbeginsel welke in 2024 is gedaan, heeft een structureel effect.
Zorg	Lasten	WMO en Jeugd	200	200	200	200	2099	Structureel	Nadeel	Daarnaast is bij het opstellen van de begroting bij de overhead per abuis de indexverhoging van 2024 niet meegenomen, met als gevolg dat de begroting te laag is.

5. Impulsen begroting ’25, de stand van zaken

In de begroting ’25 is vastgesteld om in 2025 en 2026 het verschil te maken met zichtbare resultaten in de samenleving. Daarom is ervoor gekozen om een impuls te geven op een aantal strategische speerpunten. In deze mid-term review geven wij een stand van zaken op deze impulsen.

Aandacht voor openbare ruimte, waar positieve gezondheid onderdeel van uitmaakt

Het beheer en onderhoud van onze openbare ruimte is onder onze inwoners vaak onderwerp van gesprek. De aandacht voor de openbare ruimte is de laatste jaren versoberd als gevolg van financiële keuzes. Maar de openbare ruimte is meer dan alleen een ruimte tussen wonen en werken. Positieve gezondheid brengt kansen met zich mee om het sociale en fysieke domein aan elkaar te verbinden. Onze buitenruimte is ook een belangrijke plek waar inwoners elkaar ontmoeten en waar activiteiten plaatsvinden. Een goede kwaliteit van de inrichting en een hogere belevingswaarde van deze ruimte dragen bij aan de leefbaarheid van de dorpen, elke dag opnieuw. Daarom willen we in ieder geval in 2025 en 2026 een impuls geven aan de kwaliteit van de openbare ruimte en onze werkwijze daarop structureel aanpassen.

Beschikbaar gesteld budget: € 2.000.000,- *(2025)*, € 2.000.000,- *(2026)*

Stand van zaken
Er is voor de uitwerking een bestuursopdracht vastgesteld. Uitwerking van deze bestuursopdracht valt uiteen in drie deelopdrachten.

1. *Extra impuls beheertaken*

Deze deelopdracht is gericht op het treffen van diverse maatregelen om achterstanden in beheer en onderhoud in te kunnen lopen. U heeft in april kennis kunnen nemen van het Jaarplan 2025 Beheer Openbare ruimte, waar de uitwerking van deze deelopdracht is vertaald in maatregelen, met een begroting van € 1.200.000 per jaar. In maart begon de voorjaarsschoonmaak – eerst in de plantsoenen en in mei en juni gaan we extra aan de slag om het onkruid op verharding aan te pakken. We zijn gestart met snoeiwerk in plantsoenen en het snoeien van bomen in de dorpen. Slechte stoepen worden verbeterd en oude speeltoestellen en picknickbanken worden vervangen. We respecteren natuurlijk het broedseizoen. Dit najaar gaan we verder met het snoeien van het groen op plaatsen waar het nu nog niet kon. Dit jaar ligt onze focus vooral in de dorpen van de voormalige Wieringermeer en Wieringen. Volgend jaar gaan we vooral aan de slag in de dorpen van voormalig Anna Paulowna en Niedorp. Een stand van zaken van de uitvoering van het totale jaarplan is opgenomen in Bijlage E.

2. *Vergroening en inrichting*

Ambtelijk heeft een inventarisatie plaatsgevonden naar “quickwins” voor vergroening en inrichting in de kernen. We zoeken nog naar een goede vorm om bestuurlijk vast te kunnen stellen in welke kernen en gebieden de robuustheid van de openbare ruimte met urgentie aandacht vraagt. Het blijkt daarbij nog best ingewikkeld om tot een goede vorm te komen om op basis van de methode “positieve gezondheid op de tekentafel” tot inrichtingsplannen voor een gebied te komen. Dat vraagt een langere aanloop.

3. *"Anders werken"*

Bestuurlijk is de wens geuit om het zogenaamde gebiedsgericht werken in de openbare ruimte te vertalen naar een werkwijze voor Hollands Kroon. In de bestuursopdracht is dit vertaald naar het doen van een verkenning van:

- vaste gezichten in een gebiedsindeling die overeenkomt met de oude gemeentegrenzen.
- maatwerk in uitvoering van beheer en inrichting, aangepast op wat het betreffende gebied vraagt.

In juni start een programmamanager om deze deelopdracht het komende jaar verder uit te werken, zodat het ook (structureel) geborgd kan worden in het Integraal Beheerplan Openbare Ruimte.

Dienstverlening: in contact met de samenleving

Zichtbaarheid, vertrouwen en verbinding zijn de fundamenten van onze dienstverlening. In het komende jaar zetten we in op een verdere versterking van de hybride dienstverlening. De invoering van de balie is goed ontvangen, met name doordat we zo zowel onze digitaal vaardige als minder vaardige inwoners optimaal bedienen. We blijven investeren in onze aanpak door het uitbreiden en door-ontwikkelen van onze online-diensten, terwijl persoonlijke ondersteuning op locatie behouden blijft. We kijken daarbij ook naar de inzet in de wijken onder andere door de HK-mobiel. Hiermee waarborgen we een toegankelijke en inclusieve dienstverlening voor al onze inwoners.

Vanuit die gedachte werken we in 2025 de visie op onze dienstverlening verder uit waarbij we ook kijken naar het gemeentehuis als plek voor ontmoeting voor iedereen. Dit kan als katalysator fungeren voor de (her)ontwikkeling van het gebied rond het gemeentehuis aan de Burgemeester Mijnlieffstraat, de entree van Anna Paulowna. Ook de toekomst van het bestuurscentrum in MFA De Ontmoeting wordt hierin meegenomen en het belang van een laagdrempelig contact tussen organisatie en bestuur. Dat is een verkenning die we inzetten, maar waarbij definitieve beslissingen na de verkiezingen worden voorgelegd.

Beschikbaar gesteld budget: € 250.000,- *(2025)*

Stand van zaken

In de visie op dienstverlening legt de gemeente haar ambities en doelen vast voor de lange termijn. De kwaliteit van de dienstverlening, de dienstverlenende houding en gastheerschap midden in de samenleving zijn de hoofdlijnen voor de nieuwe visie. Hiermee waarborgen we een toegankelijke en inclusieve dienstverlening voor al onze inwoners. Vanuit die gedachte werken we in 2025 aan de herijking van de visie op onze dienstverlening. Daarbij kijken we ook naar de inrichting en het gebruik van onze gebouwen.

1. *Herijking Visie op Dienstverlening*

Er wordt gewerkt op basis van de vastgestelde bestuursopdracht vanuit het college. Daarbij is gekeken naar de coalitiedoelstellingen en de doelstellingen in de programma's. Na het opstellen van een projectplan is door programma-, gebieds- en bestuursadviseurs geïnventariseerd welke elementen van belang zijn in een herijkte visie. Er is gekeken naar de behoeften van inwoners die naar voren komen uit de feedback op een aantal gemeentelijke dienstverleningsprocessen. Daarnaast hebben medewerkers uit de verschillende teams hun input gegeven middels een enquête en diepte-interviews. Op basis van alle input wordt een conceptvisie opgesteld. Deze wordt besproken met de verschillende collegeleden en na de zomer voorgelegd aan het college van B&W.

2. *Langetermijn Huisvestingsvraagstuk Bestuur & Organisatie*

Er is een extern bureau geselecteerd dat de mogelijke scenario's gaat onderzoeken voor inrichting en gebruik van onze gebouwen. Voor de korte termijn (fase 1) wordt gekeken naar hoe het college kan worden gehuisvest op dezelfde locatie als de gemeentelijke organisatie. Voor de lange termijn (fase 2) wordt gekeken naar een toekomstbestendig gemeentehuis, waarbij zowel het gemeentebestuur als de gemeentelijke organisatie optimaal kunnen functioneren. De voorkeur gaat daarbij uit naar een locatie met duurzame uitbreidingsmogelijkheden om toekomstige groei en veranderingen op te vangen.

Versnelling woningbouw

In 2023 is het Woonbehoefteonderzoek uitgevoerd en de Woondeal 2.0 getekend. In 2024 hebben we onze Woonvisie vastgesteld. We hebben de ambitieuze doelstelling om minimaal 3.200 woningen tot 2031 te bouwen om de leefbaarheid in alle dorpen te versterken. In 2024 is gestart met de versnelling van woningbouw. Deze zetten we voort in 2025. We hebben op basis van de motie 'Versnelling Woningbouw' een projectorganisatie opgezet die 500 demontabele woningen gaat realiseren. Hiervoor heeft uw raad een budget beschikbaar gesteld van € 900.000. Met een extra financiële impuls breiden we deze projectorganisatie uit om ook de reguliere woningbouw te versnellen. En, met de Nota Grondbeleid als instrument, te komen tot hiervoor noodzakelijke projecten en gebiedsontwikkelingen.

Beschikbaar gesteld budget: € 1.300.000,- *(2025)*

Stand van zaken

In het najaar van 2024 is inzichtelijk gemaakt welke lopende projecten er zijn en welke projecten aankomende jaren moeten worden opgepakt om tot het aantal woningen te komen. In 2025 wordt ingezet om lopende projecten af te ronden en de nieuwe projecten op te pakken, zo is begonnen met de Oosterterp in Wieringerwerf, zijn de dorpsvisie van Hippo en W/NN gestart om daarna de locaties te kunnen gaan ontwikkelen en het project de Randweg is in een volgende fase gekomenen. Daarbij wordt ook voor langere termijn ingezet om de organisatie in te richten voor de opgave. Dit is niet alleen het aantrekken van nieuwe functies, maar ook meer kennis op doen van projectmatig werken en parallel plannen.
Tenslotte worden procedures aangepast en zijn we begonnen om meer richting intentiedocumenten toe te werken om zo ook concrete afspraken te maken wanneer welk project loopt en welke capaciteit daarbij hoort.

Verduurzaming bestaande voorraad, inclusief klimaat adaptieve buitenruimte

Op grond van Europees beleid (en daarmee landelijk beleid) moet de energievoorziening in 2050 bijna helemaal duurzaam en CO2-neutraal zijn. Om dit doel te bereiken moet onze energiehuishouding grondig worden veranderd. Het verbruik moet worden beperkt en de energie die nodig is moet duurzaam worden opgewekt. Draagvlak in de samenleving is daarbij de sleutel tot succes. In 2025 geven we een impuls aan verduurzaming van de bestaande particuliere woningvoorraad door de bestaande subsidieregelingen te verruimen en inwoners actief uit te nodigen en aan te zetten tot het verduurzamen van woningen.
Klimaatverandering is een vat vol tegenstrijdigheden. Extreme situaties volgen elkaar snel op. De gebouwde omgeving krijgt veel te verduren met deze

extremiteiten. We gaan in 2025 in 3 tot 5 gebieden aan de slag waar de hittestress hoog is. Hier maken we een koppeling met ‘aandacht voor openbare ruimte' en 'positieve gezondheid'. Resultaat is een vergroting van de leefbaarheid in de kernen.

Beschikbaar gesteld budget: € 2.000.000,- *(2025)*

Stand van zaken
We hebben vanuit het rijk subsidie om inwoners te helpen die hun huis willen isoleren. Daarbij zijn we gebonden aan de eisen van het nationaal isolatieprogramma (NIP). Voor initiatieven die daarbuiten vallen, benutten we de Impulsgelden. Dit met als doel om drempels te slechten voor het verduurzamen van woningen. We helpen onder andere inwoners die net buiten de criteria van het nationaal isolatieprogramma vallen. Of treffen voorzieningen voor zeldzame diersoorten, waardoor de isolatietrein niet wordt opgehouden door belemmeringen vanuit de natuurwetgeving. Maar we geven ook ruimte voor experimenten, regelen waar nodig extra onderzoeken en bieden waar nodig totale ontzorging.

Quick-wins in verkeersveiligheid en schoolroutes

We werken richting 2027 aan een integraal mobiliteitsplan op basis waarvan we investeringsbeslissingen over onze infrastructuur kunnen nemen. Hierbij wordt een koppeling gemaakt met het openbaar vervoer, nieuwe vormen van mobiliteit en ontsluiting van de Kop naar andere regio’s. Op die manier kunnen we een goede afweging maken over nieuw aan te leggen infrastructuur op basis van een strategische investeringsagenda voor de toekomst. Vooruitlopend daarop gaan we in 2025 op basis van bestaande onderzoeken al aanpassingen doen op de in beeld zijnde locaties. Het uitgangspunt daarbij is om kwetsbare verkeersdeelnemers beter te beschermen en het verkeersveiligheidsgevoel van inwoners positief te beïnvloeden. Op basis van dat uitgangspunt geven we de hoogste prioriteit aan de schoolroutes.

Beschikbaar gesteld budget: € 2.500.000,- *(Krediet)*

Stand van zaken
De geïnventariseerde knelpunten op de schoolroutes zijn uitgewerkt in te treffen maatregelen. Naar verwachting kan hier voor het zomerreces door het college een besluit over genomen worden en wordt de gemeenteraad geïnformeerd.
Uitwerking van de locaties uit het verkeersveiligheidsplan gaat onverminderd voort. Zo is in maart door de gemeenteraad een voorbereidingskrediet beschikbaar gesteld voor de reconstructie van de Nieuwesluizerweg. Eind mei is een partij gestart om te komen tot een schetsontwerp voor de reconstructie voor de Koningsstraat – Elft. Voor die laatste locatie wordt bekeken welke kansen er, vooruitlopend op de reconstructie, liggen om de verkeersveiligheid en leefbaarheid te vergroten. Rondom het Winkelhart, ’t Hoefje en de Boomgaardweg zijn quick-wins in voorbereiding om uitgevoerd te worden en is een ontwerp voor een reconstructie van ’t Hoefje gemaakt. Maatregelen voor de Gemeenelandsweg zijn uitgewerkt en klaar voor realisatie.

Jeugdondersteuning op alle scholen

Ieder kind heeft het recht om zich te ontwikkelen en om te leren. School is de plek waar kinderen en jongeren dagelijks komen en contact hebben met docenten, en zo nodig met jeugdondersteuning. Door samen laagdrempelig en vroegtijdig te signaleren kunnen we kinderen preventief ondersteunen. Dit zorgt voor meer doelmatige en efficiënte zorg en voor meer samenhang tussen onderwijs en jeugdhulp. Hierdoor wordt de vraag naar hulp beperkt, wat ook het doel is van landelijk beleid. Jeugdondersteuning op basisscholen wordt ingevuld door een schoolmaatschappelijk werker die SKJ geregistreerd is. Deze zogenaamde JOS mag zelf jeugdhulp bieden waardoor de verwijzing naar de 2e lijnszorg verminderd. Zo wordt het probleem dicht en vroegtijdig bij het kind (en zo nodig ook het gezin) aangepakt. De JOS werkt interprofessioneel samen met het wijkteam, GGD, onderwijs, SWV (samenwerkingsverband), kinderopvang en jongerenwerk. Met deze manier van werken zijn we in 2023/2024 gestart als pilot bij IKC De Kroon in Anna Paulowna onder de naam ‘interprofessioneel werken’. Dit is een succes gebleken. Daarom rollen we dit in 2025 uit over meerdere scholen..

Beschikbaar gesteld budget: € 210.000,- *(structureel)*

Stand van zaken
Op 1 april 2025 zijn op IKC de Kroon in Anna Paulowna en op KC de Terp in Wieringerwerf de jeugdondersteuners gestart. De jeugdondersteuner kijkt samen met ouders, school, kinderopvang en/of het kind naar welke ondersteuning het beste past. In 2022 zijn we gestart met het jongerenwerk op school op IKC de Kroon. Op 1 april 2025 is de jongerenwerker ook gestart op KC de Terp in groep 7 en 8. We investeren in fysieke aanwezigheid van jeugdondersteuners en jongerenwerkers in kindcentra. Zij zijn geen verlengstuk van het wijkteam, maar een brug tussen thuis, school en ondersteuning. Onder begeleiding van een projectleider worden de interprofessionele teams gevormd en worden er afspraken met elkaar gemaakt over samenwerking rondom het kind.

We onderzoeken daarnaast ook met elkaar welke locaties er de meeste behoefte hebben aan een jeugdondersteuner en een jongerenwerker op school vanaf 2026.

Bijlagen

A. Meerjarige begrotingswijziging per Cluster
B. Stand Reserves
C. Stand Voorzieningen
D. Kredietonderbouwing
E. Stand van zaken Jaarplan Openbare Ruimte 2025

F. Stand van zaken maatregelen uit Begroting ’25 (losse bijlage)

A. Meerjarige begrotingswijziging per Cluster *(bedragen *1000)*

Exploitatie

Programma	Cluster	L/B	Begroot '25	Mutatie '25	Saldo '25	Begroot '26	Mutatie '26	Saldo '26	Begroot '27	Mutatie '27	Saldo '27	Begroot '28	Mutatie '28	Saldo '28
Bedrijvigheid	(Lucht) Havens	Baten	-319	-150	-469	-319	0	-319	-319	0	-319	-319	0	-319
Bedrijvigheid	(Lucht) Havens	Lasten	1.126	150	1.276	977	9	986	986	9	995	986	9	995
Bedrijvigheid	Economische Ontwikkeling	Baten	-759	0	-759	-769	0	-769	-769	0	-769	-769	0	-769
Bedrijvigheid	Economische Ontwikkeling	Lasten	2.239	100	2.339	2.047	100	2.147	2.062	100	2.162	2.062	100	2.162
Bedrijvigheid	Toerisme	Baten	-338	-65	-403	-378	0	-378	-378	0	-378	-378	0	-378
Bedrijvigheid	Toerisme	Lasten	459	0	459	409	0	409	309	0	309	309	0	309
Dienstverlening	Bestuur	Baten	-237	0	-237	-2	0	-2	-2	0	-2	-2	0	-2
Dienstverlening	Bestuur	Lasten	2.878	57	2.935	2.603	169	2.772	2.603	57	2.660	2.603	0	2.603
Dienstverlening	Financiering	Baten	-611	0	-611	-611	0	-611	-611	0	-611	-611	0	-611
Dienstverlening	Financiering	Lasten	993	0	993	966	0	966	882	0	882	882	0	882
Dienstverlening	Leges & Heffingen	Baten	-14.299	0	-14.299	-14.499	0	-14.499	-14.499	0	-14.499	-14.499	0	-14.499
Dienstverlening	Leges & Heffingen	Lasten	1.290	0	1.290	990	0	990	990	0	990	990	0	990
Dienstverlening	Organisatie	Baten	-10.920	-255	-11.175	-1.045	-255	-1.300	-977	-255	-1.232	-909	-255	-1.164
Dienstverlening	Organisatie	Lasten	26.227	1.151	27.378	25.308	175	25.483	25.133	175	25.308	24.716	175	24.891
Dienstverlening	Overig	Baten	-102.357	-1.700	-104.057	-97.746	0	-97.746	-97.667	0	-97.667	-98.159	0	-98.159
Dienstverlening	Overig	Lasten	1.076	-640	436	867	-385	482	-164	-385	-549	-881	-385	-1.266
Leefbaarheid	Infrastructuur	Baten	-150	0	-150	-153	0	-153	-320	0	-320	-320	0	-320
Leefbaarheid	Infrastructuur	Lasten	9.555	150	9.705	9.212	0	9.212	9.538	0	9.538	9.544	0	9.544
Leefbaarheid	Milieu	Baten	-14.030	-185	-14.215	-12.838	0	-12.838	-12.038	0	-12.038	-12.038	0	-12.038
Leefbaarheid	Milieu	Lasten	16.890	440	17.330	13.388	25	13.413	12.588	25	12.613	12.588	25	12.613
Leefbaarheid	Omgevingskwaliteit	Baten	-2.347	139	-2.208	-2.108	0	-2.108	-2.108	0	-2.108	-2.108	0	-2.108
Leefbaarheid	Omgevingskwaliteit	Lasten	14.966	495	15.461	13.170	439	13.609	11.070	243	11.313	10.870	243	11.113
Leefbaarheid	Veiligheid	Baten	-16	0	-16	-16	0	-16	-16	0	-16	-16	0	-16
Leefbaarheid	Veiligheid	Lasten	6.603	450	7.053	6.563	0	6.563	6.697	0	6.697	6.697	0	6.697
Vitaliteit	Bestaanszekerheid	Baten	-15.090	-1.570	-16.660	-11.698	0	-11.698	-11.433	0	-11.433	-11.433	0	-11.433

Programma	Cluster	L/B	Begroot '25	Mutatie '25	Saldo '25	Begroot '26	Mutatie '26	Saldo '26	Begroot '27	Mutatie '27	Saldo '27	Begroot '28	Mutatie '28	Saldo '28
Vitaliteit	Bestaanszekerheid	Lasten	24.482	1.466	25.948	22.234	0	22.234	22.169	0	22.169	22.324	0	22.324
Vitaliteit	Kunst & Cultuur	Baten	-98	0	-98	-98	0	-98	-98	0	-98	-98	0	-98
Vitaliteit	Kunst & Cultuur	Lasten	2.531	158	2.689	2.546	-60	2.486	2.493	-60	2.433	2.493	-60	2.433
Vitaliteit	Sport & Educatie	Baten	-1.141	-285	-1.426	-1.124	0	-1.124	-846	0	-846	-846	0	-846
Vitaliteit	Sport & Educatie	Lasten	9.493	152	9.645	9.390	125	9.515	9.362	125	9.487	9.362	125	9.487
Vitaliteit	Zorg	Baten	-805	-73	-878	-698	0	-698	-403	0	-403	-403	0	-403
Vitaliteit	Zorg	Lasten	38.969	613	39.582	38.288	550	38.838	38.868	550	39.418	38.868	550	39.418
Saldo voor Bestemming			***-3.740***	***598***	***-3.142***	***4.856***	***892***	***5.748***	***3.102***	***584***	***3.686***	***1.505***	***527***	***2.032***

Reserves

Programma	Cluster	L/B	Begroot '25	Mutatie '25	Saldo '25	Begroot '26	Mutatie '26	Saldo '26	Begroot '27	Mutatie '27	Saldo '27	Begroot '28	Mutatie '28	Saldo '28
Bedrijvigheid	Reserve	Baten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bedrijvigheid	Reserve	Lasten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dienstverlening	Mutatie Reserve	Baten	-11.357	-660	-12.017	-7.463	0	-7.463	-4235	0	-4235	-3357	0	-3357
Dienstverlening	Mutatie Reserve	Lasten	13.733	0	13.733	198	0	198	198	0	198	198	0	198
Leefbaarheid	Reserve	Baten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Leefbaarheid	Reserve	Lasten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vitaliteit	Reserve	Baten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vitaliteit	Reserve	Lasten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo Reserves			***2.376***	***-660***	***1.716***	***-7.265***	***0***	***-7.265***	***-4.037***	***0***	***-4.037***	***-3.159***	***0***	***-3.159***

Saldo na Bestemming	***-1.365***	***-62***	***-1.427***	***-2.408***	***892***	***-1.516***	***-934***	***584***	***-350***	***-1654***	***527***	***-1.127***

B. Stand Reserve *(bedragen *1000)*

Onderstaande tabel voor de reserves is gewijzigd ten opzichte van de tabel in de Bestuursrapportage ’25. De stand 01-01-25 is bij de jaarrekening ’24 veranderd en doorgevoerd in deze tabel. Daarbij is bij de toevoegingen en de onttrekkingen van ’25 t/m ’28 rekening gehouden met de in deze Mid-term review voorgestelde wijzigingen. Oftewel de bijstelling van de reserves zoals benoemd in hoofdstuk 2.

Reserve	Stand 01-01-25 (jaarrekening '24)	2025			2026			2027			2028		
		Toevoeging	Onttrekking	Eindstand	Toevoeging	Onttrekking	Eindstand	Toevoeging	Onttrekking	Eindstand	Toevoeging	Onttrekking	Eindstand
Algemene reserve	39.796	13.336	-8.084	45.048	0	-4.402	40.646	0	-1.186	39.460	0	-859	38.601
Totaal Algemene Reserve	**39.796**	**13.336**	**-8.084**	**45.048**	**0**	**-4.402**	**40.646**	**0**	**-1.186**	**39.460**	**0**	**-859**	**38.601**
Bedrijfsvoering	2.405	0	-815	1.590	0	-349	1.240	0	-349	891	0	0	891
Beheer gemeentelijke gebouwen	3.784	383	-139	4.028	184	-139	4.072	184	-139	4.117	184	-139	4.162
Havens	5.122	0	-527	4.595	0	-377	4.217	0	-377	3.840	0	-377	3.463
Bovenwijkse voorzieningen	924	14	0	938	14	0	951	14	0	965	14	0	978
Risico bouwgronden	3.639	0	0	3.639	0	0	3.639	0	0	3.639	0	0	3.639
Vastgoed	2.170	0	0	2.170	0	0	2.170	0	0	2.170	0	0	2.170
Economische, maatschappelijke en toeristische stimulering	1.745	0	-100	1.645	0	-100	1.545	0	0	1.545	0	0	1.545
Visserij Ontwikkelplan	1.789	0	-250	1.539	0	0	1.539	0	0	1.539	0	0	1.539
Beheer openbare ruimte	8.536	0	-770	7.766	0	-1.314	6.452	0	-1.403	5.049	0	-1.201	3.849
Onderwijshuisvesting	14.237	0	-781	13.456	0	-781	12.676	0	-781	11.895	0	-781	11.115
Sociaal Domein	2.701	0	-550	2.151	0	0	2.151	0	0	2.151	0	0	2.151
Totaal Bestemmingsreserves	**47.052**	**397**	**-3.932**	**43.516**	**198**	**-3.061**	**40.653**	**198**	**-3.050**	**37.801**	**198**	**-2.498**	**35.501**
Totaal Reserves	**86.848**	**13.733**	**-12.017**	**88.564**	**198**	**-7.463**	**81.299**	**198**	**-4.235**	**77.261**	**198**	**-3.357**	**74.102**

C. Stand Voorzieningen *(bedragen *1000)*

Onderstaande tabel voor de voorzieningen is gewijzigd ten opzichte van de tabel in de Bestuursrapportage ’25. De stand 01-01-25 is bij de jaarrekening ’24 veranderd en doorgevoerd in deze tabel.

Voorzieningen	Stand 01-01-25 (jaarrekening '24)	2025			2026			2027			2028		
		Toevoeging	Onttrekking	Eindstand	Toevoeging	Onttrekking	Eindstand	Toevoeging	Onttrekking	Eindstand	Toevoeging	Onttrekking	Eindstand
Afkoopsommen onderhoud graven	1.237	300	-260	1.277	300	-260	1.317	300	-260	1.357	300	-260	1.397
Bouwgrondexploitatie	0			0			0			0			0
Verplichtingen voormalig wethouders	3.109			3.109			3.109			3.109			3.109
Verplichtingen voormalig personeel	888			888			888			888			888
Verlofsparen	66			66			66			66			66
Riolering	18.791		-221	18.570		-161	18.409		-230	18.179		-230	17.949
Agriport Infrastructuur	1.588			1.588			1.588			1.588			1.588
Totaal voorzieningen	**25.679**	**300**	**-481**	**25.498**	**300**	**-421**	**25.377**	**300**	**-490**	**25.187**	**300**	**-490**	**24.997**

D. Kredietonderbouwing

1. **Oostkade water & stroom**
2. **Presentatieschermen**
3. **Riool Terpstraat -extra afkoppelen regenwater**
4. **Aankoop gronden Randweg Anna Paulowna**
5. **Voorbereidingskrediet om te komen tot grondexploitatie Randweg Anna Paulowna**
6. **Grondaankoop locaties versnelde woningbouw**

Onderwerp 1	**Oostkade water & stroom**						
Aanleiding	Een deel van de ligplaatsen op de Oostkade in de haven van Den Oever heeft geen aansluiting op water en stroom. Dit willen wij als gemeente faciliteren.						
Voorgesteld besluit	1. Een krediet van € 150.000 beschikbaar te stellen.						
Motivering per voorgesteld besluit	Teneinde de huidige onderbezetting in de haven te voorkomen en flexibiliteit vergroten.						
Alternatieven (incl. argumenten)	De plekken niet voorzien van de aansluitingen. Dan beperkt omzet op die plaatsen.						
Financiële gevolgen							
Aangevraagd krediet	Uitvoeringsbudget	€	150.000				
	Overhead	€					
	Totaal	**€**	**150.000**				
Kapitaallasten exploitatie	Jaar	2025		2026	2027	2028	t/m jaar
	Afschrijving			€ 6.000	€ 6.000	€ 6.000	2050
	Rente			€ 2.700	€ 2.700	€ 2.700	2050
	Totaal	**€**	**-**	**€ 8.700**	**€ 8.700**	**€ 8.700**	
Toelichting	De afschrijvingstermijn is 25 jaar volgens de Beleidsnota activeren en afschrijven.						

Onderwerp 2	**Presentatieschermen**
Aanleiding	De eerste generatie Microsoft-presentatieschermen in de vergaderruimtes van het gemeentehuis (MFA & KD) is aan vervanging toe. Deze schermen hebben hun technische levensduur bereikt en ontvangen vanaf oktober 2025 geen beveiligingsupdates meer, waardoor ze niet langer veilig zijn in gebruik. Bovendien is de afschrijftermijn van 7 jaar inmiddels verstreken. In de huidige markt zijn er diverse alternatieven beschikbaar van andere producenten dan Microsoft die vergelijkbare functionaliteiten bieden tegen lagere aanschafkosten. De keuze voor nieuwe schermen zal worden gebaseerd op een afweging van functionaliteit en prijs. Voor de vervanging van de presentatieschermen is een krediet van € 105.000 benodigd.
Voorgesteld besluit	1. Een krediet van € 105.000 beschikbaar te stellen; 2. Af te wijken van de Nota activeren en afschrijven: afschrijving hanteren van 6 jaar.
Motivering per voorgesteld besluit	1. Huidige schermen voldoen niet meer aan veiligheidsnormen. 2. In de Nota activeren en afschrijven is voor hardware een afschrijvingstermijn opgenomen van drie jaar. Uit de praktijk blijkt dat bij de presentatieschermen een langere levensduur wordt gehaald.
Alternatieven (incl. argumenten)	Presentatieschermen vervangen voor Microsoft Surface Hubs. De organisatie is gewend aan het gebruik maar de schermen zijn 2 keer zo duur.

Financiële gevolgen							
Aangevraagd krediet	Uitvoeringsbudget	€ 91.500					
	Overhead	€ 13.500					
	Totaal	**€ 105.000**					
Kapitaallasten exploitatie	Jaar	2025	2026	2027	2028		t/m jaar
	Afschrijving		€ 18.000	€ 18.000	€ 18.000		2031
	Rente		€ 2.000	€ 2.000	€ 2.000		2031
	Totaal		**€ 20.000**	**€ 20.000**	**€ 20.000**		
Toelichting	Het effect van de kapitaallasten op de begroting van € 20.000,- is opgenomen in deze Mid-term review.						

Onderwerp 3	**Riool Terpstraat -extra afkoppelen regenwater**						
Aanleiding	Bij het project Terpstraat en omgeving wordt meer riool vervangen dan vooraf was ingeschat bij het bepalen van het budget. Het projectgebied is groter geworden en hierdoor gaan we meer regenwater afkoppelen. Het gevolg is dat het investeringsplafond riool wordt overschreden.						
Voorgesteld besluit	1. Een krediet van riool Terpstraat met € 715.000,- te verhogen;						
Motivering per voorgesteld besluit	1. Het projectgebied is groter geworden waardoor meer regenwater kan worden afgekoppeld.						
Alternatieven (incl. argumenten)	Het alternatief is het huidige systeem te handhaven waardoor er relatief schoon water wordt afgevoerd naar de afvalwaterzuivering van het Hoogheemraadschap.						
Financiële gevolgen							
Aangevraagd krediet	Uitvoeringsbudget	€	650.000				
	Overhead	€	65.000				
	Totaal	**€**	**715.000**				
Kapitaallasten exploitatie	Jaar		2025	2026	2027	2028	t/m jaar
	Afschrijving			€ -	€ 11.917	€ 11.917	2086
	Rente			€ 6.328	€ 12.656	€ 12.656	2086
	Totaal	**€**	**-**	**€ 6.328**	**€ 24.573**	**€ 24.573**	
Toelichting	De afschrijvingstermijn is 60 jaar volgens de Beleidsnota activeren en afschrijven.						

Onderwerp 4	**Grondaankoop Randweg**						
Aanleiding	Er is een grote woningbehoefte, ook in Anna Paulowna waar de laatste nieuwbouwplannen bijna zijn voltooid. Er is onderzocht wat hierna de meest logische ontwikkellocatie is voor nieuwe woningen in dit dorp. Hier komt het gebied rondom de Randweg uit als meest geschikte locatie. In dit gebied loopt namelijk al een onderzoek om de sportvelden te verplaatsen vanwege de inefficiënte huidige opzet en de komst van een nieuwe sporthal. Nadat er een voorkeursrecht op deze gronden was gevestigd zijn de onderhandelingen met de grondeigenaren opgestart. Dit heeft geleid tot een resultaat en daarmee kunnen we de gronden aankopen. Zie voor verdere informatie het raadsvoorstel dat wordt behandeld in de raadsvergadering van 19 juni 2025 (klik hier voor het raadsvoorstel); 'Gebiedsontwikkeling Randweg Anna Paulowna'						
Voorgesteld besluit	1. Budget van € 7.380.300 beschikbaar te stellen voor aankoop Randweg.						
Motivering per voorgesteld besluit	1. Zie raadsvoorstel 19 juni 2025						
Alternatieven (incl. argumenten)	Zie raadsvoorstel 19 juni 2025						
Financiële gevolgen							
Aangevraagd krediet	Uitvoeringsbudget	€	7.380.300				
	Overhead	€					
	Totaal	**€**	**7.380.300**				
Kapitaallasten exploitatie	Jaar		2025	2026	2027	2028	t/m jaar
	Afschrijving			**€ -**	€ -	€ -	2099
	Rente			€ 130.631	€ 130.631	€ 130.631	2099
	Totaal	**€**	**-**	**€ 130.631**	**€ 130.631**	**€ 130.631**	
Toelichting	Er is geen afschrijvingstermijn voor gronden.						

Onderwerp 5	**Voorbereidingskrediet potentiële grondexploitatie Randweg**						
Aanleiding	Voordat een grondexploitatie kan worden geopend moet bekend zijn hoe het gebied ingericht gaat worden. Daarbij wordt eerst gekeken of het haalbaar is om het huidige sportcomplex kan worden verplaatst. Mocht dit niet haalbaar zijn wordt gekeken of het huidige sportcomplex gedeeltelijk verplaatst moet worden of dat we de aangekochte grond volledig inzetten voor woningbouw. Hiervoor moeten diverse onderzoeken gedaan worden. Vandaar dat een voorbereidingskrediet van € 170.000,- wordt aangevraagd. Het opstellen van een nota van uitgangspunten, een stedenbouwkundig plan en een beeldkwaliteitsplan kost naar verwachting circa € 110.000,-. Daarnaast moeten er nog diverse andere onderzoeken gedaan worden, waarbij onder andere gedacht kan worden aan een bodemonderzoek, ecologisch onderzoek en geluidsonderzoek. Hiervoor is nog eens een bedrag van € 60.000,- geraamd. Zie voor verdere informatie het raadsvoorstel dat wordt behandeld in de raadsvergadering van 19 juni 2025 (klik hier voor het raadsvoorstel); 'Gebiedsontwikkeling Randweg Anna Paulowna'						
Voorgesteld besluit	1. Budget van € 170.000 als voorbereidingskrediet beschikbaar te stellen.						
Motivering per voorgesteld besluit	1. Zie raadsvoorstel 19 juni 2025						
Alternatieven (incl. argumenten)	Zie raadsvoorstel 19 juni 2025						
Financiële gevolgen							
Aangevraagd krediet	Uitvoeringsbudget	€ 170.000					
	Overhead	€					
	Totaal	**€ 170.000**					
Kapitaallasten exploitatie	Jaar	2025	2026	2027	2028	t/m jaar	
	Afschrijving		**€ -**	€ -	€ -	2030	
	Rente		€ 3.009	€ 3.009	€ 3.009	2030	
	Totaal	**€ -**	**€ 3.009**	**€ 3.009**	**€ 3.009**		
Toelichting	Deze voorbereidingskrediet dient binnen 5 jaar toegevoegd te worden aan een eventuele Grex.						

Onderwerp 6	**Grondaankoop locaties versnelde woningbouw**						
Aanleiding	Er ligt een bestuursopdracht om 500 woningen versneld te realiseren. Hiervoor is een locatiestudie gedaan en daaruit zijn zes geschikte locaties naar voren gekomen. Het gaat om één particuliere locatie, twee locaties die de gemeente zelf al in eigendom heeft en nog drie locaties die de gemeente aan wil kopen. Voor deze drie aan te kopen locaties is een onderhandelingsresultaat bereikt en via dit voorstel wordt geadviseerd om deze drie locaties daadwerkelijk te verwerven. Zie voor verdere informatie het raadsvoorstel dat wordt behandeld in de raadsvergadering van 10 juli 2025 (Op moment van schrijven van deze mid-term review is er nog geen link beschikbaar); 'Locaties versnelde woningbouw'						
Voorgesteld besluit	1. Budget van € 3.609.070 beschikbaar te stellen voor de aankoop van de gronden aan de Martekrogt in Den Oever, Sportcomplex Oost in Anna Paulowna en Wieringerwaard Oost in Wieringerwaard.						
Motivering per voorgesteld besluit	1. Zie raadsvoorstel 10 juli 2025						
Alternatieven (incl. argumenten)	Zie raadsvoorstel 10 juli 2025						
Financiële gevolgen							
Aangevraagd krediet	Uitvoeringsbudget	€	3.609.070				
	Overhead	€					
	Totaal	**€**	**3.609.070**				
Kapitaallasten exploitatie	Jaar		2025	2026	2027	2028	t/m jaar
	Afschrijving			**€ -**	€ -	€ -	2099
	Rente			€ 65.000	€ 65.000	€ 65.000	2099
	Totaal	**€**	**-**	**€ 65.000**	**€ 65.000**	**€ 65.000**	
Toelichting	Er is geen afschrijvingstermijn voor gronden.						

E. Stand van zaken Jaarplan Openbare Ruimte 2025

		Status juni
Riolering	28 km. reinigen en inspecteren	in voorbereiding
Riolering	200-400 m. relinen	in voorbereiding
Riolering	hydraulische werking onderzoeken	in uitvoering
Riolering	monitoring grondwaterstanden diverse dorpen	in uitvoering
Infrastructuur	wegenlegger en komgrenzen	in uitvoering
Infrastructuur	regulier klein onderhoud	in uitvoering
Infrastructuur	levensduur verlengend onderhoud	nog niet gestart
Infrastructuur	beleidsregels gemeentelijke bewegwijzering	in voorbereiding
Openbare verlichting	beleidsplan actualiseren	in voorbereiding
Openbare verlichting	regulier klein onderhoud	in uitvoering
Openbare verlichting	vervangen 120 lichtmasten	in uitvoering
Openbare verlichting	vervangen 560 armaturen	in uitvoering
Openbare verlichting	percentage ledlampen van 95% naar 97%	in uitvoering
Openbare verlichting	inspectie ov kasten	nog niet gestart
Bruggen	vervangen elektrische installaties	nog niet gestart
Bruggen	regulier onderhoud 100 bruggen	in uitvoering
Bruggen	vervangen brug Heerenweg Barsingerhorn	in uitvoering
Bruggen	vervangen blauwe brug Barsingerhorn (Mieldijk)	in uitvoering
Openbaar groen	uitvoeren regulier onderhoud (> 90% kwaliteit)	in uitvoering
Openbaar groen	planten minimaal 475 bomen	in voorbereiding
Openbaar groen	snoeien minimaal 3000 bomen	in uitvoering
Openbaar groen	inspiratietuin Slootdorp	in uitvoering
Openbaar groen	groenpark Wieringerwaard	in voorbereiding
Openbaar groen	dorpstuin Haringhuizen	gereed
Speelplaatsen en terreinmeubilair	uitvoeren officiele inspectie (1x per jaar)	in voorbereiding

Speelplaatsen en terreinmeubilair	uitvoeren visuele inspectie (3x per jaar)	gereed
Speelplaatsen en terreinmeubilair	regulier onderhoud	in uitvoering
Speelplaatsen en terreinmeubilair	renovatie speeltuin Draadzegge / Duist Anna Paulowna	gereed
Speelplaatsen en terreinmeubilair	renovatie speeltuin Molenveld Anna Paulowna	gereed
Speelplaatsen en terreinmeubilair	renovatie Juttepeer Winkel	gereed
Speelplaatsen en terreinmeubilair	renovatie Zaagmolenstraat Nieuwe Niedorp	in voorbereiding
Water	baggeren wegsloten Wieringermeer west	in voorbereiding
Water	beschoeiing Agriport	in uitvoering
Water	damwand Molenweg	in voorbereiding
Water	beschoeiing begraafplaats Wieringerwaard	in uitvoering
Water	beschoeiing + duiker Rijdersstraat 't Veld	in voorbereiding
Water	inspectie damwand Barsingerhorn	gereed
Water	vervangen pompgemaal Nieuwe Niedorp	gereed
Water	invoeren duikers in beheersysteem	in voorbereiding
Water	opleveren 3-tal kanoroutes	gereed
Havens	beheerplan haven Den Oever	in voorbereiding
Havens	baggeren haven Den Oever	gereed
Havens	baggeren Haukeshaven	in voorbereiding
Havens	oude walkasten Kolhorn, Middenmeer, de Rijd vervangen	gereed
Havens	groot onderhoud werkhaven Oude Zeug	in voorbereiding
Begraafplaatsen	uitvoeren regulier onderhoud (> 90% kwaliteit)	in uitvoering
Begraafplaatsen	vervangen hekwerk Stroe	gereed
Begraafplaatsen	onderzoek natuurlijk begraven Anna Paulowna	nog niet gestart
Overige objecten	vervangen dijktrap Nieuwesluis	in uitvoering
Overige objecten	inspectie 49 dijktrappen Kolhorn en Nieuwesluis	in uitvoering
Overige objecten	inventarisatie hekwerken openbare ruimte	nog niet gestart
Overige objecten	inspectie stroomkasten	in voorbereiding
Overige objecten	realisatie gedenkmomenument Anna Paulowna	nog niet gestart

Overige objecten	ontwikkelen wandelroute Wieringen (MUZ)	in voorbereiding
Overige objecten	ondersteuning wandelroute Het Ziltepad	gereed
Overige objecten	onderzoek functioneren toeristische opstapplaatsen (TOP's)	nog niet gestart
Verkeer	verkeersveiligheidsplan	in voorbereiding
Verkeer	knelpuntenaanpak schoolroutes	in voorbereiding
Verkeer	wegencategoriseringsplan	in voorbereiding
Verkeer	plan van aanpak verkeersknelpunten	in voorbereiding
Nutsvoorzieningen	vervanging waterleiding Molenweg Wieringerwaard	in uitvoering
Nutsvoorzieningen	vervanging waterleiding Sluisweg van Ewijcksluis	in uitvoering
Nutsvoorzieningen	vervanging waterleiding Schelpenbolweg, Slootdorp	in uitvoering
Nutsvoorzieningen	vervanging waterleiding Hippolytushoeverweg, Slootdorp	gereed
Nutsvoorzieningen	vervanging waterleiding Kooltuinenweg Slootdorp	in uitvoering
Nutsvoorzieningen	vervanging waterleiding Oostermiddenmeerweg Wieringerwerf	gereed
Nutsvoorzieningen	vervanging waterleiding Noordijk Wieringerwaard	in voorbereiding
Nutsvoorzieningen	Liander Helix diverse wegen Wieringermeer	in uitvoering
Nutsvoorzieningen	Liander Helix plaatsing 19 middenspanningsruimtes	in voorbereiding
Nutsvoorzieningen	Liander Helix Boermansweg Anna Paulowna	in uitvoering
Nutsvoorzieningen	Lianders Helix diverse wegen Wieringerwaard	in uitvoering
Nutsvoorzieningen	Liander Elektra diverse wegen door heel Hollands Kroon	in uitvoering
Nutsvoorzieningen	Glaspoort Van Gelder glasvezel Wieringerwerf, Anna Paulowna, Hippolytushoef	in uitvoering
Nutsvoorzieningen	Glaspoort BAM glasvezel diverse dorpen Hollands Kroon	in uitvoering
Projecten openbare ruimte	Herinrichting Smidsweg Anna Paulowna	in voorbereiding
Projecten openbare ruimte	Herinrichting Geerligslaan west Anna Paulowna	in voorbereiding
Projecten openbare ruimte	Herinrichting Den Oever West Fase 2	in voorbereiding
Projecten openbare ruimte	Reconstructie Flevoweg	in voorbereiding
Projecten openbare ruimte	Realisatie rotonde A7/N242/Flevoweg	in voorbereiding
Projecten openbare ruimte	Herinrichting Zijperlaan west Anna Paulowna	in voorbereiding
Projecten openbare ruimte	Herinrichting Dirk Lubbertstraat Breezand	in uitvoering

Projecten openbare ruimte	Herinrichting Wijdenes Spaansweg Breezand	in uitvoering
Projecten openbare ruimte	Herinrichting Van Hengelstraat en deel Slingerweg Hippolytushoef	in voorbereiding
Projecten openbare ruimte	Herinrichting Centrum / Kerkplein Hippolytushoef	in voorbereiding
Projecten openbare ruimte	Herinrichting Brugstraat 40 t/m 58 Middenmeer	in voorbereiding
Projecten openbare ruimte	Herinrichting Koningin Julianalaan Slootdorp	gereed
Projecten openbare ruimte	Herinrichting Molenweg Wieringerwaard	in voorbereiding
Projecten openbare ruimte	Herinrichting Poelweg - Koningsweg Westerland	in voorbereiding
Projecten openbare ruimte	Herinrichting Wortmanstraat e.o. Middenmeer	nog niet gestart
Projecten openbare ruimte	Herinrichting Dr. Hoogkamerlaan e.o. Middenmeer	nog niet gestart
Projecten openbare ruimte	Herinrichting Kreileroord	in voorbereiding
Projecten openbare ruimte	Herinrichting Granpre Molierestraat Wieringerwerf	nog niet gestart
Projecten openbare ruimte	Herinrichting Lelypark (gebiedsontwikkeling) Wieringerwerf	in uitvoering
Projecten openbare ruimte	Herinrichting Terpstraat, Fazantstraat e.o. Wieringerwerf	in uitvoering
Levensduur verlengend onderhoud infrastructuur asfalt	buitengebied Anna Paulowna Kneesweg	in uitvoering
Levensduur verlengend onderhoud infrastructuur asfalt	buitengebied Anna Paulowna Zuiderweg	in uitvoering
Levensduur verlengend onderhoud infrastructuur asfalt	buitengebied Anna Paulowna overige locaties	in voorbereiding
Levensduur verlengend onderhoud infrastructuur asfalt	buitengebied Niedorp de leijen	in uitvoering
Levensduur verlengend onderhoud infrastructuur asfalt	buitengebied Niedorp Verlaat	in uitvoering
Levensduur verlengend onderhoud infrastructuur asfalt	buitengebied Niedorp Ooievaarsweg	in uitvoering
Levensduur verlengend onderhoud infrastructuur asfalt	buitengebied Niedorp Raakmaatsweg	in uitvoering
Levensduur verlengend onderhoud infrastructuur asfalt	buitengebied Niedorp Rijdersstraat	in uitvoering
Levensduur verlengend onderhoud infrastructuur asfalt	buitengebied Wieringermeer Oosterterpweg	in uitvoering
Levensduur verlengend onderhoud infrastructuur asfalt	buitengebied Wieringermeer Oostermiddenmeerweg	in uitvoering
Levensduur verlengend onderhoud infrastructuur asfalt	buitengebied Wieringermeer Ouderlanderweg	in uitvoering
Levensduur verlengend onderhoud infrastructuur asfalt	buitengebied Wieringermeer Alkmaarsweg	in uitvoering
Levensduur verlengend onderhoud infrastructuur asfalt	buitengebied Wieringermeer Oosterkwelweg	in uitvoering
Levensduur verlengend onderhoud infrastructuur asfalt	buitengebied Wieringermeer Zuiderkwelweg	in uitvoering
Levensduur verlengend onderhoud infrastructuur asfalt	buitengebied Wieringermeer Noorderdijkweg	nog niet gestart

Levensduur verlengend onderhoud infrastructuur asfalt	buitengebied Wieringermeer Zuiderdijkweg	nog niet gestart
Levensduur verlengend onderhoud infrastructuur asfalt	buitengebied Wieringermeer Koggerandweg	nog niet gestart
Levensduur verlengend onderhoud infrastructuur asfalt	buitengebied Wieringermeer Dolfijnweg	in voorbereiding
Levensduur verlengend onderhoud infrastructuur asfalt	buitengebied Wieringermeer overige locaties	in voorbereiding
Levensduur verlengend onderhoud infrastructuur asfalt	buitengebied Wieringerwaard diverse locaties	in voorbereiding
Levensduur verlengend onderhoud infrastructuur asfalt	Middenmeer Havenkade	in uitvoering
Levensduur verlengend onderhoud infrastructuur asfalt	Middenmeer Nijverheidsweg	in uitvoering
Levensduur verlengend onderhoud infrastructuur asfalt	Nieuwe Niedorp diverse locaties	in voorbereiding
Levensduur verlengend onderhoud infrastructuur asfalt	Winkel diverse locaties	in voorbereiding
Levensduur verlengend onderhoud infrastructuur half verharding	Lutjewinkel Mientweg	nog niet gestart
Levensduur verlengend onderhoud infrastructuur half verharding	Hippolytushoef Burgemeester Kolffsingel	nog niet gestart
Levensduur verlengend onderhoud infrastructuur half verharding	Hippolytushoef Koningsweg	nog niet gestart
Levensduur verlengend onderhoud infrastructuur half verharding	Middenmeer Briekse Bosje	nog niet gestart
Aanbrengen bermverharding	Buitengebied Wieringermeer Koggerandweg	nog niet gestart
Aanbrengen bermverharding	Buitengebied Wieringermeer Robbenoordweg	nog niet gestart
Aanbrengen bermverharding	Buitengebied Wieringermeer Waardweg	in voorbereiding
Impuls openbare ruimte - groen	snoeien bomen binnen de kom (Wieringermeer / Wieringen)	in uitvoering
Impuls openbare ruimte - groen	verwijderen boomwortels bij slechte trottoirs (Wieringermeer / Wieringen	in uitvoering
Impuls openbare ruimte - groen	groot onderhoud dorpsbosjes (Wieringermeer / Wieringen)	in uitvoering
Impuls openbare ruimte - groen	groot onderhoud bosplantsoen (Wieringermeer / Wieringen)	in uitvoering
Impuls openbare ruimte - groen	renovatie sierplantsoen (Wieringermeer / Wieringen)	in uitvoering
Impuls openbare ruimte - groen	voorjaarsschoonmaak (onkruid en zwerfafval - heel Hollands Kroon)	in uitvoering
Impuls openbare ruimte - verharding	klein onderhoud trottoirs	in uitvoering
Impuls openbare ruimte - verharding	parkeervakken stootbanden inkorten	in voorbereiding
Impuls openbare ruimte - verharding	onkruidwerend materiaal rond obstakels in trottoirs	nog niet gestart
Impuls openbare ruimte - begraafplaatsen	renovatie oude beplanting	in uitvoering
Impuls openbare ruimte - begraafplaatsen	kale plekken beplanten met vaste planten	nog niet gestart
Impuls openbare ruimte - begraafplaatsen	vervangen grind / schelpen door halfverharding	in voorbereiding

Impuls openbare ruimte - bebording	vervangen, rechtzetten en verminderen palen	in voorbereiding
Impuls openbare ruimte - bebording	schoonmaken vuile borden	in voorbereiding
Impuls openbare ruimte - straatverlichting	schoonmaken	in uitvoering
Impuls openbare ruimte - straatverlichting	rechtzetten	in uitvoering
Impuls openbare ruimte - spelen en terreinmeubilair	vervangen oude toestellen, banken en afvalbakken	in uitvoering